

Székely Udvarhely

Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelyvármegyék székely érdekeit védő politikai ujság.

Előfizetési ár: egész évre 50 leu, félre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyes szám 1 leu.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt-tér soronként 3 leu.

A szerkesztésért felelős:
Ebert András
Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31 sz.
Megjelen minden vasárnap.

A vármegyét mi képviseljük!...

„A vármegyét mi képviseljük” — mondotta *Sebesi János* volt alispán azok előtt, akiket ő és társai jónak láttak összehívni. Ennél vakmerőbb nyilatkozat csak az lehetett még, amelyet többen is hangoztattak, hogy ezentul az itt lakó „székely-magyar” vagy „magyar-székely” nép sorsát ők fogják intézni és abba beleszólni senkinek sem lesz joga, sőt azt, mint bünt és hazafiatlanságot elítélik és visszautasítják.

Ugy fest az egész dolog, mint akiket minden téren kidobtak az ajtókon és most meglapulva, igazi céljukat takargatva, bemásznak az ablakokon. Eddig különféle alakban próbálták meg az érvényesülést, de egyik sem sikerült, most azonban türelmüket vesztve, teljes cinizmussal kikiáltják magukat vezetőknek és bejelentik szereplésüket.

Az utolsó kártyalapra helyezték ezek a politikai hazardjátékosok a székely nép sorsát és úgy tüntetik fel azt, mintha ennek elvesztésével tönkre menne az egész ország.

Micsoda merész önhittség kell ahhoz, hogy valakik így beszélhessenek. Így! a nép nevében, a nép tudta nélkül és akaratára ellenére.

Ezek után sejtjük, hogy milyen természetű ez a „láng”, amely összehozta őket és amelyet kipusztítani nem engednek. Ez a régi világ lelkiismeretlenségének, politikai handa-bandázásának, a jövőbe nem látásának és a jelen nem ismerésének a lángja, amely a székely nép érdekeit áruba bocsátja haszontalan, vélt személyi előnyökért.

Nem szününk meg ezentul sem székely népünket felvilágosítani a dolgok valódi állásáról. Őszinte szavunkért ezek a kolozsvári urak és székelyföldi csatlósai eddig is üldöztek, lehetetlenné iparkodtak tenni s most kimondották nyíltan is, hogy hazafiatlanság és óriási bűn a kolozsvári „magyar szövetség” ellen bármi kifogást is felhozni.

Ez egy szent és sérthetetlen társaság, amelynek egyedüli privilégiuma lesz a nép nélkül, a nép sorsában dönteni.

Fából vaskarika ez a „magyar szövetség”, amelyre egy hivatás vár: hamarosan letűnni a politikai élet színteréről és helyet adni az ország konszolidációját előmozdító, egyedül életképes akcióknak: a tisztán a nép lelkéből fakadó, egymást őszintén becsülő, ősi székely demokratikus iránynak.

Demokrácia.

Sétálsz az utcán — nem találkozol vele. Hivatal ajtaján belépsz — nem találod ott. Parlamenti ülés jegyzőkönyveit forgatod — a nyomát se leled. Sővárogva nyulsz frissen nyomott ujságpapír után — a torzképét találod minden oldalon.

De beszélj az emberekkel! Ugy beszélj velük, ahogy szeretnéd, ha veled szólna már valaki. Emberséggel, fenntartások nélkül, szavaid között egérutat se hagyva. Ugy beszélj velük, feltörő őszinteséggel, ahogy csak a Fájdalom beszél, ha látja: van kihez...

Akkor találkozol Vele! Megjelenik az ajkak szélén, kiül a szemekbe, ragyogni látod a homlokon és megérzed a kézzsorítás melegén. Lefojtva tartott vágyak, bénává hervadt gondolatok zsongó árja a szivedre tör, szemedre

könyfátyol borul, mint hajósnak, ha hosszú tévelygés után, hazája partja int...

Urak, jó Urak, ti nem tudjátok, mi fáj minékünk. Urak ti azt se tudjátok: mi kik vagyunk! Ti gondoskodni akartok rólunk és nem ismeritek szükségleteinket. Képviseelni akarjátok az akaratunkat és azt se tudjátok, mik a vágyaink. Évek százain át a „nép” — nektek csak három betűt jelentett. Politikátok veleje a *kevesek uralma*, a „nép” csak szónoklataitok unalmas refrénje volt.

Volt.

Ne tévesszen meg, pillanatnyi látszat. Ne tévesszen meg, jó Urak, hogy

a játék ma is a régi módra megy. Ne tévesszen meg az sem, hogy hallgattunk. Hangos szó, erőszak nem a mi fegyverünk. Hangos szó? Minek? Erőszak? Ki ellen? Egész világon egyetlen létező — csak mi vagyunk. Én, te, ő, a századik s a milliomodik. A nép! Nem három betű többé, hanem élő valóság, gondolatok, érzések, akaratok végtelen tengere, egyetlen élet és egyetlen erő. Uralmunk sem hasonlít semmihez, a mit uralomnak neveztek eddig. Csak élet, semmi más. A népnek gátjádontott, kivirult élete. Ez a demokrácia. Ne féljetelek tőle.

(„Tükör”)

A székely anyavármegye

„magyar szervezkedés”-i gyűlése.

(Saj. tud.) F. hó 21-én, azaz kedden, vásár napján megtartotta a „Bukarest” szálló nagytermében a székelyudvarhelyi szervező bizottság gyűlését.

A 4 hét óta készülődő gyűlésről a székely nép tudomást nem vett. A szervező bizottság kiküldött minden faluba 2—3 megbízó levelet, amelyet a megbízott pap v. tanító kiosztott azok között, akik föltétlenül megbízhatók (kolozsvári értelemben) és akiket azzal csaltak be Székelyudvarhelyre, hogy »megyei bizottsági taggá» lesznek megválasztva. A trükk csak részben sikerült, mert igen sok községből még a papok is távol maradtak.

A terembe csak a »megbízó» levél leadása mellett lehetett belépni. A gyűlésen, leszámítva az érdeklődő megyei és városi tisztviselőket, néhány iparost és kereskedőt, 150 »megbízott» vett részt.

Sebesi János volt alispán indítványára, aki a legutóbbi időkig észrevétlenül huzta a román államtól alispáni fizetését, a megjelentekkel kimondották, hogy *Pál István* r. kat. esperes legyen a gyűlés elnöke, *Fröhlich O.* a titkár, *Tompa L.* a jegyző.

Pál István a múlt hibáit emlegetve, megállapítja, hogy az új állam keretében nemzetiségi kisebbség lettünk és a 2 millió szétszórtan élő magyar a jelenlegi állami munkálkodásban nem vehet részt és ezért szervezked-

nünk kell. A szervezés útját-módját Kolozsvárt állapították meg és abba minden magyarnak belépni kötelessége. Igaz, hogy mi tulajdonképpen székelyek vagyunk, de azért magyarok is vagyunk, és mert az állam ellen nem foglalunk állást, sőt védelmet kérünk tőle.

Lőrinczy István unitárius esperes előadja a határozati javaslatot. Mibennünk egy láng működik, — mondotta az esperes ur — hogy miféle láng az, amely idevezetett, azt bővebben nem kell magyarázni, abban mindannyian egyek vagyunk. Ezt az égő lángot az iskolákban, templomokban megsemmisíteni, kipusztítani nem sikerült.

Az mindegy, hogy székely-magyarok, vagy magyar-székelyek vagyunk-e, de ünnepnappá kell tegyük a mai napot.

A határozati javaslatban mindenben egynek és azonosnak tudja magát a kolozsvári urakkal. Őket elismerik. Az ezzel ellenkező mozgalmat elítélik és visszautasítják. Megválasztásra ajánl 7 papot, tanárt, akiknek elnöke *Szakács Péter*. A megyei központi bizottságbevélelőre ajánlja mindazokat, akik »megbízó» levelüket leadták és a gyűlésen részt vesznek.

A kb. 150 név elolvasása után, *Sebesi János* kijelenti, hogy holmi hírlapírókkal polemizálni nem akar. „Azokat hívtuk ide, — mondotta tel-

jes őszinteséggel — akik velünk együtt éreznek és mi képviseljük a vármegyét." Jobb rendet és törvényességet követel. Részletes programot most nem ad, de arra nincs is szükség, mert úgy sincs véleményeltérés. Felszólítja a megjelenteket, hogy a »történelmi pillanathoz hiven«, egyhangulag fogadják el a határozati javaslatot.

A szentegyházaskalvi pap erre, mint különleges csemegét, feltünteti és bejelenti, hogy a szentkeresztbányai munkások bejelentik általa, hogy csatlakoznak a kolozsvári urakhoz. (Munkás egy sem volt jelen).

A kolozsváriak által meghívott székelyudvarhelyi szervezőbizottság, az általa megbízott »megyei bizottsággal«, egyhangulag elfogadta a határozatot.

Erre Szakács Péter az elnök ur áll fel és visszapillantást nyújt köz-

életi és politikai multjáról. Ő ugyan 3-szor lépett fel képviselőnek, de a székelyek egyszer sem választották meg. Most látja azonban, hogy megbecsüli a székelység (talán csak a szervező bizottság?) az ő közgazdasági munkálkodását. Most még nem akar politizálni, mert annak a pillanata nem következett be. De...

hazafiatlanság és bűn a magyarság ellen, akik éket akarnak verni ebbe a magyar szövetségbe.

Az állam nézze jó akarattal ezt a szervezkedést, mert: mi nem vagyunk irredenták.

Pál István a következőkkel fejezi be a gyűlést: Székely testvérek! A magyar szervezkedést egyetértéssel mondottátok ki... tartsunk össze, értsünk egyet ezentúl is. Erre kér titeket, a ti öreg papotok?...

Ámen.

Orbán Balázs báró temetése

(Saj. tud.) 1921. június hó 19-én d. e. 11 és fél órakor harmadik helyre temették, most már egyszerű tölgyskoporsóba és ázott sirba tették az örök életű székelyt, az ő „Szejké“-fürdőjéhez tartozó észak-keleti oldalon.

A temetésen megjelentek a székelyudvarhelyi összes iskolák, a tüzoltóság az alparancsnok vezetésével, a rk. főgimn. tanulóifjúsága tanáraival, a város tisztviselői Szakács Zoltán polgármesterrel az élén és több hivatal képviselője.

A szertartást Bölöny Vilmos unitár. pap tartotta. Imával kapcsolatos beszédet mondott a nagy székelyről, kinek koporsójába helyezték a kriptából összeszedett rokonok porladó részeit s ezek között édes anyja: báró Orbán Jánosné Foreszti Mária, az oly regényes körülmények között élt és ide került konstantinápolyi görög nő csontját is.

A koporsót élővirágok díszítették és diszmagyaros testőrök sorfala vette körül.

Az egyik örökös, a székelykereszturi unitárius főgimnázium, szintén képviselve volt és annak nevében Szentmártoni Kálmán tanár mondott beszédet a „szabadság, egyenlőség és testvériség“ nagy apostoláról, aki egész életét, mindent a néppel és népért áldozott önzetlen, törhetetlen kitartással. Egyszerűség, takarékosság vezette és demokratikus felfogásának megfelelően, még a bárói címet sem használta.

Tompa László szerkesztő kartársunk beszélt ezután. Kifejezést adott azon nézetének, hogy ezt a harmadik temetést intő jelnek lehet venni a halott szellemétől arra, mikép a székelység nem rótt le kötelezettségét, mert nem tartotta be Orbán Balázs hagyományait. Két köteleességgel tartozunk az ő emlékének. Csinaljunk kultuszt, kövessük példáját és öntessük bronzba vagy faragtas-

suk márványba képmását, hogy hircesse a „Szejké“-fürdőn, melynek megalapítója volt, az ő halhatatlan ideális szeretetét, mely eltöltötte nemcsak lelkét a székely néppel szemben. Ez kötelessége a székelységnek.

„A Székelyföld leírása“-t pedig olvassuk és szeressük földünket; ideális lelke hasson át minket is. Orbán báró már harmadszor jött vissza hozzánk, hogy megkérdezze: teljesítettük-e hagyományait? ... Még Jókai is vett át írásából. Szerezzük meg tehát az ő becses könyveit s a székelység gyűjtéssel, adakozással tegye lehetővé, hogy „A Székelyföld leírása“ még egyszer nyomtatás alá kerülve, kezeink közé juthasson.

Teljesítsük ezeket a kötelességeket, hogy Orbán Balázs visszajáró szelleme megnyugodhasson! Tegyük fogadalmat, hogy ideális szelleme élni fog a székely szívekben örökre!...

Végül a koporsót zeneszó mellett leeresztették a sirba. Megható volt látni, mikor a család előregedett kocsisa előtapogott és könnyes szemmel egy marék földet dobott a báró koporsójára.

Széttekintve a megjelentek tömegén, fájó szívvel tapasztaltuk, hogy a legnagyobb székely temetésén, a falvakból csak elvétve lehetett valakit látni... Pedig nemcsak hallani, de látni is kellene az ehhez hasonló összejöveteleket!

— **Polgári Demokrata Párt** szervezését vették tervbe Marosvásárhelyt. Hofbauer Aurél nyug. polgármester bontotta ki a zászlót e mellett a „Keleti Újság“ és Osvát Kálmán a „Tükör“ hasábjain. Tehát már mások is vannak, akik nem tartják egyedül üdvözlőnek a kolozsvári magyar szövetséget...

— **A 40. évszázad** beváltásának utolsó határideje, folyó évi július 1-je. Azontúl az ilyen bonokot többé nem váltják be.

Orbán Balázs új nyugó helye

dolgában — tekintve, hogy a közismert hegycsúszások miatt e téma állandóan napirenden van polgártársaink körében, gondoltuk, hogy legjobban tesszük tájékozásul és közérdekből is, ha a vidékünket ép most térképező geológustól kérünk felvilágosítást.

„A kriptá elhelyezése — mondja geológusunk — még az akkori viszonyok közt is elég szerencsétlenül volt megválasztva. A hegyoldalainknak napjainkban történő hám-lása így folyik évezredek óta s így is fog tartani még ugyanannyi ideig.

Természetesen e csúszásoknak csak azok a helyek vannak kitéve, amelyek a fiatalabb kora laza konglomerátókból és márgából állanak. Az idősebb konglomerátók, mint a Budvár, Reztető stb. szirtjei, már nem ilyen természetűek.

És azért legcélszerűbb lett volna, ha a kriptát annak idején ép a vele szemben eső tulsó oldalon helyezték volna el (Eredetileg ott is volt. Szerk.), mert a jelen helyen Orbán Balázs még mindig nem kapta meg a végleges nyugalmát.

Egy jó esős idő után az a kis suvadásos domb lejjebb fog költözni s viszi magával Orbán Balázs nyugalmát ohajtó testét is.

Szerkesztő ur a végleges megoldásra is kíván véleményt!

Ez a megoldás a Kolumbusz tojása. A szejkéi út fölött, a lengyelfalvi befordulónál szilárd konglomerát van. Ide tegyék egy kis robbantott szikla üregébe a koporsót.

Az üreg külsejét a kőipari szakiskola igen szépen, művésziességgel tudná úgy képezni, hogy az egyuttal Orbán Balásznak helyi monumentális műemléke lenne az országutról is jól láthatóan.

Nem volna benn a füdőn s így a kriptá-rendszer nem gyakorolna kellemetlen hatást az érzékenyebb idegzetűekre, mert az kívül esvén s viszont a formális kiképzése is az emlékmű benyomását keltene. Semellett alkalmas helyen lévén, valószínűsít a székelységnek. Szinte naponként észlelgethetnők fel halhatatlan szellemét s így tanulhatnánk tőle, ami nagyon is ránk férne!...

Lakásinség.

Problemája ez minden városnak s így nekünk is. Pedig egy kis jó akarat az illetékes helyeken teremthetne valamennyire türethető állapotokat.

Ebben pedig nem kellene egyéb, mint pl. a csendőrség s pénzügyőrségi laktanyákat elhelyeznénk a kaszárnnyaink hatalmas épületeinek valamelyikébe. Az állam rengeteg házbér-kötelezettség alól szabadulna meg s viszont ezek az állandó intézmények állandó jó lakáshoz is juthatnának. Ezt az elvet még tökéletesítené, ha mint az a legtöbb nagyobb helyőrségben ezelőtt is megvolt, a katonatisztek nőtlenjei, sőt a családok is egy másik épületben helyezkedhetnének el.

Azt hisszük nekik is kellemesebb volna együttesen lakni jó egészséges lakásokban, mint most alkalmatlan, nyomorúságos körülmények közt a városban szerteszét szórva. Ezen lakások kiürítésével is rengeteg hely szabadulna fel s így a később jövő hivatalnokok is jobban eltudnának helyezkedni.

Formalitásokon nem volna szabad fennakadni s a katonai hatóság egy kis jóakarattal nagyot tudna lendíteni ezen a lakás nyomorúságon s nagy hála kötelezné le városunk közönségét s az érdekelteket pedig különösen!

(Beküldték.)

— Katonák szabadságolása.

A nagy vezérkar elrendelte, az 1919-es évfolyamhoz tartozó katonák szabadságolását. A többieket őszkor fogják szabadságolni.

HIREK.

— Román Nemzeti Múzeum.

A „Székely-Udvarhely“ ez évi április 24-iki számában szóvá tettük, hogy Romániának még nincs nemzeti múzeuma. Most pedig örömmel olvassuk, hogy Károly trónörökös elnöklete alatt a királyi palotában Bucur egyetemi tanár, Jorga és Christea metropolitaprimás részvételével megbeszélés volt, amelyen elhatározták, hogy Románia naggyépülésének szimbolizálására múzeumot állítanak fel. Így hát az is bizton remélhető, hogy az Erdély több helyén levő muzeális értékek ott, ahol vannak, mint nemzeti kincsek — megfelelő állami támogatással — védelemben és gyarapításban részesülnek.

— **Sajtóper.** A „Brassói Lapok“-nak több, mint háromnegyed év óta a „Székely-Udvarhely“ és annak felelős szerkesztője s általában szerkesztősege ellen folytatott indokolatlan hajszája, becsületsértő és rágalmazó közleményei miatt, a sajtóper megindítjuk. Alkalmat akarunk adni a rágalmazó „Br. L.“-nak, hogy ne csak kiabáljon, de bizonyítson is.

— **Tanárok tanfolyama.** A román állam francia és román nyelvi tanfolyamokat rendez a nyár folyamán Craiovában. A tanfolyamon a székelyudvarhelyi rk. főgimnáziumból Embery Árpád és Jaklovsky Dénes, a ref. kollégiumból pedig Finta Gerő és Nagy Elemér tanárok vesznek részt.

— **Mintavásári védnökök.** Az erdélyi mintavásár védnökségét — többek között — elfogadta Groza Péter miniszter, Christea Miron érsek-fejedelem, Bontescu Viktor az

Agrár-bank vezérigazgatója, *Polónyi* Arthur szenátor, *Hoszu* János C. F. R. üzletvezető, *Pop* Julián polgármester, *Paul* brassói és a temesvári iparkamara elnöke, az aradi Weitzer-gyár és a dicsőszentmártoni nitrogéngyár igazgatósága is.

— **Adófelszámolási tárgyalások.** A székelykereszturi kir. adóhivatali körzethez tartozó községek 1920. évi jövedelem-, vagyon- és 1921. évi hadinyereségadói Székelyudvarhelyt, 1921. július 4-étől kezdődőleg július 30-áig terjedő hétköznapi foglalkoztatni. Az, hogy melyik község melyik napon kerül sorra, a kör- és községi jegyzőknek 1820-921. III. püig. sz. a. kiadott és a sorrendet feltüntető körrendeletből megtudható.

— **Vákár Vilmos** művészestélye július 2-án (szombaton) lesz, amikor ismert, műkedvelőinken kívül *Forró* Gézáne is fellép. Műsor az alábbi: Karácsonyfa. Színmű 1 felvonásban. Szereplők: Magyar Erzs, Gál Manci, Forró Gézáne, Vákár Vilmos, Izsák Ferenc. Kox és Box bohózat 1 felvonásban. Szereplők: Tamás Irma, Szőcs Tibor, Szász József. „A fogoly” színmű, történik Zetelakán. Szereplők: Kovács Manci, Magyar E., Péter József, Sprencz Vali, György Janka, Vákár Vilmos. A darabok között Tomcsa Sándor karrikaturái, Nagy Irma és Vákár Vilmos énekszámjai szerepelnek. Jegyek hétfőtől kaphatók.

— **Beiratkozás a ref. kollégiumba.** Főhatósági rendelkezés alapján a székelyudvarhelyi ref. kollégium főgimnáziumába és polgári leányiskolájába az 1921—22. évre a beiratkozások *f. évi július 15-ig* napoként d. e. 11—12 óráig eszközölhetnek. A beiratkozás alkalmával minden régi tanuló köteles mult évi tan- és főtartási díjának $\frac{1}{4}$ részét, internátusi és konviktusi díjának $\frac{1}{10}$ részét; tandíjmentesek az el nem engedhető *30 Leu* díjat előlegül befizetni. Új tanulók természetesen a teljes díjak megfelelő részleteit fizetik. Teljes díjak a mult iskolai évben voltak: a *főgimnáziumban* tan- és főtartási díj 800 L., konviktusi díj 1250 L., internátus 400 L. A *polgári leányiskolában* 400 L. A tandíj összege előreláthatóan az államsegély elnyerésével jóval alacsonyabb lesz. Kedvezményekért az okmányokkal felszerelt kérések a beiratkozás alkalmával okvetlenül benyújtandók. Az igazgatóság.

— **A kormány elrendelte,** hogy a külföldiek ezentúl csak a rendőrségnél jelentkezzenek, amelynek — a felettes hatóságok megkérdezése nélkül — joga lesz a Romániában való tartózkodást legalább egy hónapra, de szükség esetén hosszabb időre is engedélyezni.

— **Hálás tanulók.** A székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumnak most érettségét tett ifjai az intézet iránti hálájuknak szép tanujelét adták, amennyiben tankönyveiket ajándékképpen a »Segítő Könyvtár«-nak adományozták.

— **A kereskedők** üzleti könyveinek szabályszerű bélyegzését — a pü. reszort rendelete szerint — a pénzügyőrök csak az üzleti titkok megsértése nélkül vizsgálhatják meg.

— **Nagy hőség** nálunk, ahol a magasabb hegyeket júniusban is az elmúlt hetekben 1 méteres hó üdvözölte, még eddig nem volt. Amerikában annál nagyobb a hőség. Ott 93—91 és 74 fokos forrás volt már május havában. 30 év óta nem tapasztaltak ehhez hasonló hőséget. Nálunk a szerdai és csütörtöki nagy esőzés idején a hőmérő 10 C. fokra szállt és a föld alaposan megázott. Homoród vidékén — mint hírlik — gyengébb fagy is volt.

— **Hidak újra építése.** Udvarhelyvármegye alispánjának 952—921. sz. határozata alapján a szentlélek — székelykereszturi törvényhatósági uton levő 14. és 56. sz. hidakat újra építik. Ajánlatok 1921. július 26-án d. e. 10 óráig a székelyudvarhelyi államépítészeti hivatalhoz tehető.

— **Szenzáció Székelyudvarhelyen.** Június 27-én (hétfőn) este a „Bukarest”-szálló színháztermében kezd meg 3 napos vendéglátását a Biasini variete külföldi erőkből összeállított társulata. Épen ideje, hogy a székelyudvarhelyi közönség annyi csalódás után, komoly, jóhírnevű művészek előadását élvezze végig. Külön meg kell említenünk *Várad* Aladár országhírű groteszk komikust és *Mezey* Nelly dívoz, kiket sikerült az igazgatóságnak a 3 napos vendégszereplésre leszerződten. Az eddigi magas helyarákhoz képest, oly helyarákat állapítottak meg, hogy mindenki, társadalmi különbség nélkül részt vehessen ezen művészi előadásokon. Helyárak: Páholy 50 leu, főtartott ülő 15 leu, I. hely 12 leu, II. hely 10 leu, álló hely 5 leu. Szerdán este Intim műsor keretében bucsuzik a Variete-társulat.

— **Bezáró.** A székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumban az idei iskolai évet a mult vasárnap zárták be hála-adó istentisztelettel és szép házi ünneppel, melyen az igazgató a jutalmakat osztotta ki és figyelmeztette a két tárgyból megbukott tanulókat, hogy javítvizsgálat engedélyezése iránti kéréseiket Majláth Gusztáv Károly gróf püspökhöz címezve, ideje korán adják be, nehogy a javítvizsgálat kedvezményétől el-essenek.

— **Műkedvelői előadás.** A „Székelykereszturi Műkedvelői Társulat” e hó 18-án igen jól sikerült előadásban mutatta be Székelyudvarhelyt *Géczy* István: „A gyimesi vadvirág” c. kitűnő népszínművét. Az előadás fényes sikerében az összes szereplők méltán kiérdemlik a legnagyobb elismerést. A főbb szereplők közül kiemeljük: *Lengyel* Péter, *Ujvári* Aranka, *Orbán* Lajos és *Szemerjay* Károlyné alakítását. Az áldozatkész műkedvelők törekvését a városi intelligencia, jobban is pártolhatta volna. Előadás után reggelig tartó táncmulatság volt. A fáradságos rendezésért *Szemerjay* Károlyt illeti az elismerés.

— **A teapaj árát** e hó 21-én a vármegyei ármegállapító bizottság Székelyudvarhelyt különként 30, a falusi vajét pedig 20 leuban állapította meg. Falun ez árak 28, illetve 18 leut tesznek ki. A tejárak változatlanul maradnak.

— **Szállítási könnyítések és árubiztosítás.** A kolozsvári országos mintavásár irodája a vásári anyag összegyűjtésének és értékdelmének igen fontos kérdését tudta megoldani. Az áruk vasuti szállítására nézve a C. F. R. -től 50-70 százalékos díjkezdvezményt szerzett. Az Erdélyi automobilszállítási részvénytársasággal pedig megállapodott, hogy ez szerződéses megbízottként teljesítse az áruknak a vasuti állomásról a vásár színhelyére való szállítását. A szállítás díjait versenytárgyalás alapján szabták meg. Gondoskodás történt az áruk tüzkár elleni biztosítása iránt is. A kiállítóknak ez ügyben közvetlen a vásár irodához kell fordulni.

— **A cukrász-sütemény és fagylalt** adagolását Székelyudvarhelyt, a vármegyei ármegállapító bizottság újból szabályozta. E szerint a cukrászsütemény sulya minőség szerint 25—50 gram, a fagylalt szintén minőség szerint 80—100 gram. Az árak változatlanul maradtak.

— **A kifli ára.** Szászrégenben 4 darab, Marosvásárhelyt 2 drb és Székelyudvarhelyt 3 drb kifli vagy zsemle 1 leu. Ellenben 1 kgr. fehér, valódi komlós kenyér 4 leu és a félbarna 3 leu Marosvásárhelyt.

— **Iparosnak, kereskedőnek** és mindazoknak, kik bármely díjazás mellett dolgoztatnak s azoknak is, akik dolgoznak, elkerülhetetlen szükségük van arra, hogy a M. O. 1921. apr. 9. sz. 1516. sz. a. kiadott kir. rendelettel folyó évi április 1-től életbe léptetett 6%-os illetményadó (fizetések, járandóságok adója) kivételére, levonására és beszállítására vonatkozó, arról teljesen részletes utmutatással szolgáló 3336—921—III sz. rendeletet a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31. sz. alatt addig, amíg a kevés számú külön lenyomat tart, megszerezzék. A nevezett rendelet ellen vétőket, igen sulyosan büntetik. Mindenki igyekezzék — saját érdekében — a büntetéseket elkerülni. A törvény vagy rendelet nem ismerése, büntetés alól senkit sem mentesít.

Közönség köréből*

Szerkesztő Úr! A f. hó 19-én megjelent „Székely-Udvarhely” „Födolog az egészség” c. cikkére, engedje meg, hogy megtehessem észrevételeimet:

A cikknek minden sorát helyeslem és az a nemes intenció, amely a cikkirő egyes szavaiból kisugárzik, dicsőretre méltó.

Csak egy hibája van a cikknek. A cikkirő vagy nem vette észre, avagy halvány sejtelve sem volt arról, hogy a felsorolt eseteknél vannak sokkal abnormalisabb állapotok is a mi megyénkben.

Itt van pl. *Székelydávlya* községe, ahol 10-11 bejelentetlen tifuszos beteg szivlódik. Kérem, hova tartozik ez a község, van-e számára kijelölve kör- orvos és ha igen, teljesíti-e ez a kötelességét?

Most a nyárral, közelednek a járványok és igen jó volna, ha igen tisztelt Szerkesztő Úr becses lapjában, mint közérdekű ügyre, felhívna erre a tarthatatlan állapotra az intéző körök figyelmét, hogy ezen sürgősen segítsenek.

Maradtam stb.

Egy érdekelt fél a sok közül.

* E rovatban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, kizárólag a be- küldő felelősségére. Szerk.

Szerkesztői üzenetek.

B. D. Hszl. Beküldött cikkét jelen számunkban — térszűke miatt — nem közölhetjük.

Nyílt-tér*

A székelyudvarhelyi csizmadia ipar- társulathoz.

Alólirott folyó évi április 25-én a helybeli piacon, hetivásár alkalmával, miután a 3-ik kedden sem kaptam meg a rendes árulohelyemet a hibás beosztás miatt, ebbeli heves felháborodásomban, egy meggondolatlanul elejtett szóval a Társulatot megsértettem, elismerem és ezért a föntirt Társulattól egyszer s mindenkorra bocsánatot kérek.

Továbbá, hogy a székelykereszturi multkor vásár alkalmával hasonló eset fordult volna elő, ezt egyszerűsmindenkor tagadom.

Kelt Odorhei (Székelyudvarhelyt), 1921. június hó 24-én.

Győrffy Domokos.

Nem is olyan régen, még csak 80 kr. volt a 12 számmal bíró elővételi jegy, amelyből a borbély borotválásért 1, ollós hajvágásért 2 és így 3 számot vágott le, ami: kicsi, nagy és törülköző-kendő, szappan, bajuszfestő, hajmosás, fej, nyakmasszirozás, bajuszpedró, haj-, bajuszvasalás, elkötés, bajrum, puder, villanó gyufa és bőséges, fenékighajló alásszolgája, valamint 3—4 legfrissebb ujság készsége kínálgatásával, mindössze 2 erős picula, illetve 20 krajcárba került.

Ezzel szemben e hó 11-én *Sikolya* Józsefnél borotválkoztam és haját vágattam s az átadott 20 leus pénzemből ezért nem az árszabásszerinti 4, hanem 6 leut vont le; azt állítván, hogy mások 8—10 leut is vesznek.

Ha ez így igaz, amint *Sikolya* mondja, akkor a még mult év okt. 17-én közölt árszabást, sürgősen meg kell változtatni, hogy az azóta minden téren beállott 50—100 percentes áresésekkel ez is arányos legyen. Mert e szerint bőven elég volna a hajvágás- és borotválásra összes kel- lékekkel együtt 2—3 leu.

Nincs hivatásomban, hogy másokat ellenőrizzek, de ezt a közönséget oly széles körben érdeklő ügyet, kénytelen voltam nyilvánosságra hozni.

Vizy Flóris.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Arverési hirdetmény.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a str. Cloșca (Attila u.) 15. sz. alatti épületes belteltet 152 leu évi bérösszeg;

továbbá a Bulevardul Regele Ferdinand 97. sz. alatt levő 3 helyiségből álló lakás évi 400 leu bérösszegért;

a fapiacon Grünfeld Endre marosludasi lakos által bérben birt rak- terület 1100 leu 50 bani évi bérösszeg;

és a fapiacon Bródi Károly csik-szeredai lakos által bérben birt rak- terület 1005 leu évi bérösszeg, mint kikialtási ár mellett 1921. évi július hó 1-én d. e. 10 órakor a városi tanácsnál a városi gazdasági tanácsos irodahelyiségében tartandó nyilvános árverésen 3—6 évig terjedhető időre haszonbérbe adatik.

Részletes árverési feltételek ugyan- ott megtekinthetők.

A városi tanács 1921. május 31-én tartott üléséből.

Szakáts Zoltán, polgármester

"PATYOLAT"

illatos bőr- és vászoncipő fehéritő
a legjobb! Békeminőség! Vigyázunk a névre!

DROGUERIA

SZÉKELYUDVARHELYT,
Kossuth-u. 29. (Schuller-ház.)
Mindenféle gyógy- és illatszer-
árak, kötszerek és gumi árak,
kozmetikai cikkek stb. legelő-
nyösebb beszerzési forrása. —

☉ Fényképészeti cikkek
eredeti minőségben. ☉

MEGNYILT

☉ a medgyesi fino-
mitott szeszek, ☉
borok, édesített italok, rum,
cognac és mindenféle likő-
rök, krémlikörök stb. stb.

nagyraktára

Odorhei (Székelyudvarhely)
Str. Principessa Elisaveta
(Bethlen-utca) 24. sz. alatt,
hol nagyban és kicsinyben a

legolcsóbb árak

mellett lehet vásárolni, sőt
a kellemes otthont nyújtó
vendéglő is a n. é. kö-
zönség rendelkezésére áll.
Bejárat a vendéglőbe a fő-
kapun. A t. közönség szí-
ves látogatását kéri teljes
tisztelettel:

Lapka Henrik

vendéglős, erdélyi fajborok
és medgyesi szeszraktára.

"**OTILIA**" men-
tholos
sósorszesz minden eddigit
felülmúl!

Eladó 1 Hoffer és Schrantz-
féle 600-as cséplőgar-
nitura benzín motorral; értekezhetni
Hánn József kereskedőnél Székely-
udvarhely.

Egy liter jó bor

már 9 leuért, egy liter vörös bor 12
leuért kapható **Orbán és Markovits**
bornagykereskedőknél Székelyudvar-
helyt, Kökereszt-tér 5. Nagyobb vé-
telnél kedvezményes ár.

Eladó hálószoba berendezés,
ebédlőasztal, székek, sza-
longarnitura, sakkasztal, sezlon, kony-
habutorok, ruganyos matrácok, kony-
hamérleg stb. Székelyudvarhelyt, Pe-
tőfi-u. 31. sz. alatt.

"DESINFORM"

fertőtlenítőszer a legtekélyesebb!

Házvezetőnőnek

kitűnően főző, takarékosághoz szo-
kott gazdaszóny, szerény feltételek
mellett magános urhoz vagy asz-
szonyhoz vidékre is ajánlkozik. Cim
e lap kiadóhivatalában.

"**Apolló**" kékitővíz
a háziasszo-
nyok öröme!

Tölgyfa- kádár!

Odorheiu (Székelyudvarhely) Str. Baron Saguna
(Bálint-utca) 34. szám.

Elvállalok elsőrendű **hordókészítést**, bármilyen kunsztor
gyári edényeket és minden ez ipar körébe tartozó munkát
olcsó és pontos szállítással. — A n. é. közönség szíves
támogatását kéri: **KINDA JÓZSEF** kádármester!

Kereskedők, Szövetkezetek, Fatelepek és Fogyasztók figyelmébe

ajánljuk, hogy nagybani üzletünket Odorhei (Székelyudvarhely)
Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) 56. sz. alatt megnyitottuk, ahol

pas, fűszer, gyarmat- és szövetárak,

kitűnő fajborok, továbbá gyermek- és férficipők a legolcsóbb
napj árakon kaphatók. Tisztelettel: **BANCA CETATEA**.

A székelyudvarhelyi első asztalos iparszövetkezet

Székelyudvarhelyt, Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 40. sz., a posta-udvarban hátul

☉ Elvállal minden, az asztalos iparhoz tartozó munkát. ☉
Jó és pontos kiszolgálás. Jutányos árak. A n. é. kö-
zönség szíves bizalmát kéri kész szolgálattal:

Gyarmathy, Kassay, Vizhányó és Cseke asztalosok.

BANCA CETATEA ODORHEI

Főintézet BRASSÓ, BUKAREST.

Elfogad átutalásokat bárhova. Folyósít olcsó kölcsönöket, elfo-
gad betéteket magas kamatláb mellett, finanszíroz kereskedelmi
és ipari vállalatokat. Külföldi pénzeket bevált. Vidéki megbiz-
ható ügynököket jutalék mellett alkalmaz. Értekezhetni lehet a
bankhelyiségben.

Nincs távolság! Az idő pénz!
Olcsó és biztos szállítás!

A közönség szíves tudomására adjuk, hogy úgy
Odorhei (Székelyudvarhely) város és e vár-
megye, mint az ország minden részébe közlekedő

teherautó szállításra

berendezkedtünk. — Elvállaljuk felelősség mellett
bármily áruk szállítását a legjutányosabb áráért.

Országos kirakóvásárookra való szállítást is vállalunk. —
A „**SZEJKE**”-fürdőre vásár- és ünnepnapokon
reggel 8 órától kezdődőleg, minden két órában a piactér-
ről állandó autó-járatot tartunk. A „Szejke”-re és a vá-
rosba vissza való utazás autón csak 6 leu.

A közönség nagybecsű támogatásába ajánlva törekvésünket,
vagyunk kész szolgálattal:

WAGNER TESTVÉREK

Odorhei (Székelyudvarhely) Str. Horea (Kornis-utca) 4. szám.

Sz. 434—921.

Arverési hirdetmény.

Oklánd község előjárósága köz-
hírré teszi, hogy a község tulajdo-
nát képező italmérési engedéllyel
összekötött vendéglőhelyiség 1921.
év augusztus hó 1-től 1924. év de-
cember 31-ig terjedő időre írásbeli
zártajánlattal egybekötött szóbeli
nyilvános árverésen Oklánd község
házánál folyó évi július 10-én d.
u. 3 órakor haszonbérbe fog adatni.

Kikialtási ár 4000 leu.

Bánatpénz 10 százalék.

Feltételek az oklándi körjegyzői
irodában megtekinthetők.

Oklánd, 1921. június 17.

1—3.

Az előjáróság.

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női férfi és
gyermek **fehértanűiek**,
menyasszonyi **kelengyék**,
leányka és fiugyermek ru-
hák, legkényesebb estélyi és
utcai ruhák olcsón, pontosan,
a legújabb divat szerint ké-
szülnek; átalakításokat lelki-
ismeretesen végez:

Dolvig Keresztélyné
Székelyudvarhelyt, Kornis-
utca 14. szám alatt (emelet).

Butor nagyraktár!

☉ Mindennemű butor a ☉
legegyszerűbbtől a ☉
legfinomabb kivite- ☉
lig állandóan raktá- ☉
ron kapható :—: ☉
kicsinyben és nagyban!

BALÁZSKÁROLY

butorraktárában

Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 27.

☉ Legszebb, legdivato- ☉
sabb, legolcsóbb, ☉
mert a legjobb ☉

női, férfi és gyermekcipők

☉ Székelyudvarhelyt, ☉
Árpád-utca 7. sz. a. ☉

UNGAR JÓZSEFNÉL

kaphatók.

☉ Vidéki megrendelése- ☉
ket is pontosan teljesít. ☉

Présel, pányol

s legszebben

fest és tisztít

selyem, bársony, férfi és női
ruhákat, végárakat, háziszót-
tes posztókat

SUAÁB ANDOR

első barcasági ruhafestő és vegy-
tisztító gyára BRASSÓ.

Gyűjtőde:

Szentkóvits János utóda cég
Székelyudvarhely, Batthyány-tér 4.

Cenzurat: Cornel Sirca

Nyomtatva Kf. Belegb és Z. Székely könyvnyomtató- és könyvkötő-intézete Székelyudvarhely